

4^ο ΕΣΠΕΡΙΝΟ ΕΠΑ.Λ. ΚΟΖΑΝΗΣ
Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης

**«Δίκτυο NATURA 2000 :
Προστατευόμενες Περιοχές
Μοναδικών Φυσικών Οικοτόπων,
η Περιβαλλοντική μας Κληρονομιά»**

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2016-2017

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η προστασία περιοχών με ιδιαίτερο φυσικό κάλλος ανάγεται στην αρχαιότητα και κινείται παράλληλα με την ιστορία της ανθρωπότητας, καθώς σε διάφορες περιοχές του πλανήτη και σε πολλούς πολιτισμούς έχουμε ενδείξεις ή αναφορές σε φυσικούς ιερούς τόπους όπου οι δραστηριότητες των ανθρώπων ήταν αυστηρά καθορισμένες.

Τα «ιερά» δάση στην αρχαία Ελλάδα προστατευόντουσαν αυστηρά και αφήνονταν στη φυσική τους εξέλιξη, γεγονός που συντέλεσε στο να αποκτήσουν εντυπωσιακή δομή παρθένων δασών. Τέτοια ήταν το ιερό άλσος της αρχαίας Αθήνας, του Άργους, της Αρτέμιδος στη Σκυλούντα, της Δέσποινας στην Αρκαδία, της Δωδώνης, του Ευμενίδη στον Κολωνό, του Διός στην Ολυμπία.

Στην Ευρώπη παράδειγμα αποτελεί το Στόουνχεντζ (Stonehenge) στην Αγγλία.

Κατά την Αναγέννηση, οριζόντουσαν στην Ευρώπη περιοχές που προστατεύονταν ως κυνηγότοποι για τους λίγους προνομιούχους της εποχής.

Η νομική και θεσμική κατοχύρωση εκτάσεων με κύριο σκοπό την προστασία φυσικών χαρακτηριστικών τους ξεκίνησε διεθνώς στις ΗΠΑ. Το 1872 θεσπίστηκε το πρώτο εθνικό πάρκο στο Γιέλλοουστοουν (Yellowstone) ως «δημόσιο πάρκο ή περιοχή αναψυχής προς όφελος και απόλαυση των ανθρώπων».

Το παράδειγμα των ΗΠΑ ακολούθησαν αρκετές χώρες, όπως ο Καναδάς, η Αυστραλία, η Νότια Αφρική και η Νέα Ζηλανδία.

Στην Ελλάδα, η ιστορία της κήρυξης προστατευόμενων περιοχών ουσιαστικά ξεκινά το 1938 με τη δημιουργία του Εθνικού Δρυμού Ολύμπου.

Κοινά στοιχεία αυτών των πρώτων προστατευόμενων περιοχών ήταν ότι προέκυψαν ως αποτέλεσμα κυβερνητικής πρωτοβουλίας και περιελάμβαναν συνήθως μεγάλες εκτάσεις γης, κατά κύριο λόγο δασικές, που μπορεί να ήταν προσβάσιμες από τον άνθρωπο, αλλά παρέμεναν ακατοίκητες και άθικτες από ανθρώπινες δραστηριότητες.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ, ΑΠΟ ΤΟ ΧΘΕΣ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΑ

Από εκείνη την εποχή μέχρι σήμερα έχουν θεσπιστεί χιλιάδες προστατευόμενες περιοχές ανά τον κόσμο, οι οποίες καλύπτουν το 12,2% περίπου της χέρσου του πλανήτη μας. Οι θάλασσες και τα παράκτια οικοσυστήματα είναι από τα πλέον απειλούμενα αλλά από τα λιγότερο προστατευμένα, καθώς οι θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές δεν ξεπερνούν διεθνώς το 5,1% των εθνικών υδάτων.

Καθώς ο αριθμός των προστατευόμενων περιοχών άρχισε να αυξάνεται προέκυψε η ανάγκη διαμόρφωσης μηχανισμών θεσμικής προστασίας, συντονισμού και διαχείρισής τους.

Η διαχείριση και προστασία οικοσυστημάτων ήταν αποτέλεσμα της αφύπνισης του περιβαλλοντικού κινήματος της δεκαετίας του 1960 και της ανάγκης για την προστασία της φυσικής περιβαλλοντικής ισορροπίας μετά από την αλόγιστη χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων και της βιομηχανικής και αστικής περιβαλλοντικής ρύπανσης των μεταπολεμικών δεκαετιών.

Οι χώρες έχουν θεσπίσει διάφορα και διαφορετικά εθνικά ή περιφερειακά συστήματα προστατευόμενων περιοχών, ανάλογα με τη βιοποικιλότητα, τις ανάγκες προστασίας και διατήρησης αλλά και τους πόρους που διαθέτει η κάθε μια.

Έτσι οι προστατευόμενες περιοχές, ανάλογα με τη χώρα και το σύστημα, εμφανίζουν μεγάλες διαφορές σχετικά με τους στόχους διατήρησης, το βαθμό προστασίας, την απουσία ή παρουσία ανθρώπινων δραστηριοτήτων και το πώς αυτές ρυθμίζονται εντός των ορίων τους, αλλά και τους φορείς που μπορεί να είναι υπεύθυνοι για τη διαχείρισή τους.

Υπάρχουν περιοχές εξαιρετικά ευαίσθητες και σημαντικές για κάποιον οικότοπο ή είδος, στις οποίες απαγορεύεται η πρόσβαση ή επιτρέπεται μόνο η επιστημονική έρευνα, και άλλες, πολύ πιο μεγάλες, στις οποίες συμβαίνουν ή ίσως και να ενθαρρύνονται συγκεκριμένες ανθρώπινες δραστηριότητες, καθώς μπορεί η συνύπαρξη φυσικών στοιχείων με τον άνθρωπο να είναι καθοριστική για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας αυτών των εκτάσεων.

Πώς ορίζεται μια προστατευόμενη περιοχή;

Ο ορισμός που δίνεται από τη Διεθνή Ένωση για την Προστασία της Φύσης [*International Union for the Conservation of Nature (IUCN)*] αναφέρει ότι πρόκειται για «έναν αναγνωρισμένο και σαφώς καθορισμένο γεωγραφικό χώρο για τον οποίο υπάρχει δέσμευση διατήρησης και ο οποίος υπόκειται σε διαχείριση μέσω νομικών ή άλλων αποτελεσματικών μέσων, ώστε να επιτευχθεί η μακροπρόθεσμη διατήρηση και προστασία της φύσης με τις συναφείς της οικοσυστημικές υπηρεσίες και πολιτιστικές αξίες» (Dudley 2008).

Προστατευόμενες περιοχές μπορούν να είναι:

- Φυσικές περιοχές με αυτοφυή χλωρίδα και άγρια πανίδα, που περιλαμβάνουν είδη που είναι αντιπροσωπευτικά, σπάνια ή απειλούμενα με εξαφάνιση
- Πολύτιμοι βιότοποι
- Ιδιαίτεροι γεωφυσικοί σχηματισμοί
- Τοπία με ιδιαίτερα αισθητικά γνωρίσματα

Οι προστατευόμενες περιοχές είναι οριοθετημένες με σαφήνεια, στην έκταση των οποίων οι ανθρώπινες δραστηριότητες απαγορεύονται ή ασκούνται με περιορισμούς προς όφελος της φύσης.

Ο ορατός κίνδυνος εξαφάνισης πολλών ειδών και αλλοίωσης της σύνθεσης και υποβάθμισης πολλών οικοσυστημάτων οδήγησε το 1992 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στην έκδοση της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ –γνωστή ως Οδηγία των Οικοτόπων- "για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας".

Θεμέλιο λίθο για την επίτευξη του σκοπού της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ αποτελεί η δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού οικολογικού δικτύου προστατευμένων περιοχών με την ονομασία "NATURA 2000" που έχει ως στόχο να διασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη διατήρησή των πιο πολύτιμων και των πλέον απειλούμενων ειδών σε ικανοποιητικό επίπεδο αποτελώντας έτσι ένα εργαλείο εφαρμογής της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη φύση και τη βιοποικιλότητα.

Λειτουργεί με κοινούς ευρωπαϊκούς κανόνες. Στις περιοχές του Δικτύου πρέπει

- να εφαρμόζονται μέτρα διαχείρισης
- να αποφεύγεται η υποβάθμιση και η σημαντική όχληση και
- να εφαρμόζεται η δέουσα εκτίμηση των επιπτώσεων σχεδίων, έργων και δραστηριοτήτων

Είναι το μεγαλύτερο συντονισμένο δίκτυο προστατευόμενων περιοχών σε παγκόσμιο επίπεδο.

Αποτελείται από δύο κατηγορίες περιοχών:

- τις «**Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ)**» (Special Protection Areas - SPA) για την Οрниθοπανίδα, όπως ορίζονται στην Οδηγία 79/409/ΕΚ «για τη διατήρηση των άγριων πτηνών»
- τους «**Τόπους Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ)**» (Sites of Community Importance - SCI) όπως ορίζονται στην Οδηγία 92/43/ΕΟΚ.

Οι ΖΕΠ, μετά το χαρακτηρισμό τους από τα Κράτη Μέλη, εντάσσονται αυτόματα στο Δίκτυο NATURA 2000, και η διαχείρισή τους ακολουθεί τις διατάξεις των δύο Οδηγιών.

Αντίθετα, για την ένταξη των ΤΚΣ πραγματοποιείται επιστημονική αξιολόγηση και διαπραγμάτευση μεταξύ των Κρατών Μελών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σύμφωνα με τα αποτελέσματα των κατά οικολογική ενότητα Βιογεωγραφικών Σεμιναρίων, όπως ορίζουν οι διατάξεις της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

Μετά την οριστικοποίηση του καταλόγου των ΤΚΣ, τα Κράτη Μέλη υποχρεούνται να κηρύξουν τις περιοχές αυτές ως «Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ)» (Special Areas of Conservation - SAC)» το αργότερο μέσα σε μια εξαετία και να καθορίσουν τις προτεραιότητες για την διατήρηση σε ικανοποιητική κατάσταση των τύπων οικοτόπων και ειδών κοινοτικού ενδιαφέροντος εντός αυτών.

Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης υπάρχουν 27000 χερσαίες και θαλάσσιες περιοχές, που καλύπτουν περίπου το 18% της χερσαίας επιφάνειας και σημαντικά τμήματα των θαλασσών που την περιβάλλουν, ενταγμένες στο Δίκτυο NATURA 2000.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- **Η Οδηγία 92/43/ΕΟΚ ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με τις ακόλουθες ΚΥΑ:**

- ΚΥΑ 33318/3028/11-12-1998 (ΦΕΚ 1289/Β/28-12-98) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας»

- ΚΥΑ Η.Π. 14849/853/Ε103/4-4-2008 (ΦΕΚ 645/Β/11-4-08) «Τροποποίηση των υπ' αριθμ. 33318/3028/1998 κοινών υπουργικών αποφάσεων (Β' 1289) και υπ' αριθμ. 29459/1510/2005 κοινών υπουργικών αποφάσεων (Β' 992), σε συμμόρφωση με διατάξεις της οδηγίας 2006/105 του Συμβουλίου της 20ης Νοεμβρίου 2006 της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

- **Η Οδηγία 79/409/ΕΟΚ (όπως κωδικοποιήθηκε με την Οδηγία 2009/147/ΕΚ) ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με τις ακόλουθες ΥΑ και ΚΥΑ:**

-ΥΑ 414985/29-11-85 (ΦΕΚ Β' 757) «Μέτρα διαχείρισης της άγριας πτηνοπανίδας»

- ΚΥΑ Η.Π. 37338/1807/Ε.103/1-9-10 (ΦΕΚ 1495/Β/6-9-10) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, «Περί διατήρησης των άγριων πτηνών», του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ»

- ΚΥΑ Η.Π. 8353/276/Ε103/17-2-2012 (ΦΕΚ 415/Β/23-2-2012) «Τροποποίηση και συμπλήρωση της υπ' αριθ. 37338/1807/2010 κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ....» (Β' 1495), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ «Για τη διατήρηση των άγριων πτηνών» του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ»

- **Σε εθνικό επίπεδο, για την προστασία και διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος εφαρμόζεται η ακόλουθη νομοθεσία:**

Π.Δ. 67/81 (ΦΕΚ 23/Α/81) «Περί προστασίας της αυτοφυούς χλωρίδος και άγριας πανίδας και καθορισμού διαδικασίας συντονισμού και ελέγχου της ερεύννης επ' αυτών», όπως διορθώθηκε με το ΦΕΚ 43/Α/1981.

ν. 1650/86 (ΦΕΚ 160/Α/18-10-86) «Για την προστασία του περιβάλλοντος», όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3937/11 (ΦΕΚ 60/Α/31-3-2011) «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις»

2742/99 (ΦΕΚ 207/Α/7-10-99) «Χωροταξικός σχεδιασμός και αειφόρος ανάπτυξη και άλλες διατάξεις»

ν. 3044/02 (ΦΕΚ197/Α/27-8-02) «Μεταφορά συντελεστή δόμησης και ρυθμίσεις άλλων θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων»

ν. 4109/2013 (ΦΕΚ 16/Α/23-1-2013) «Κατάργηση και συγχώνευση νομικών προσώπων του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα - Σύσταση Γενικής Γραμματείας για το συντονισμό του κυβερνητικού έργου και άλλες διατάξεις»

NATURA 2000 ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ

Οι προστατευόμενες περιοχές φιλοξενούν τα πλέον μοναδικά, ευαίσθητα και πολύτιμα στοιχεία του φυσικού μας πλούτου, δημιουργώντας ένα δίκτυο προστασίας για τη βιοποικιλότητα της χώρας μας και ίσως το τελευταίο καταφύγιό της.

Οι πρώτες ελληνικές ΖΕΠ, οι οποίες ήταν αποκλειστικά δασικές εκτάσεις, υποβλήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 1987.

Το 1989 συμπληρώθηκε ο κατάλογος των ΖΕΠ με τους υγροτόπους διεθνούς σημασίας.

Το 1992, με την έκδοση της Οδηγίας των οικοτόπων, η Ελλάδα έπρεπε να αναγνωρίσει και να δηλώσει ΤΚΣ για την προστασία τύπων οικοτόπων και ειδών, αλλά και να δώσει στοιχεία για τις ΖΕΠ της ορνιθοπανίδας, τις οποίες είχε ήδη δηλώσει.

Για το σκοπό αυτό εκπονήθηκε ένα πρόγραμμα LIFE-NATURE (1994 – 1996) με τίτλο «Καταγραφή, Αναγνώριση, Εκτίμηση και Χαρτογράφηση των Τύπων Οικοτόπων και των ειδών Χλωρίδας και Πανίδας της Ελλάδας (Οδηγία 92/43/ΕΟΚ)» από το Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων-Υγροτόπων και τα Τμήματα Βιολογίας των Πανεπιστημίων Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πάτρας με στόχο την αναγνώριση υποψήφιων περιοχών NATURA 2000.

Αυτό το πρόγραμμα έδωσε την πρώτη αξιολόγηση της παρουσίας και κατανομής των ειδών και τύπων οικοτόπων κοινοτικού ενδιαφέροντος στην Ελλάδα, και τον πρώτο κατάλογο των υποψήφιων περιοχών NATURA 2000.

Στον «Επιστημονικό Κατάλογο» εντάχθηκε το σύνολο σχεδόν των έως τότε προστατευόμενων περιοχών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο όπως οι Εθνικοί Δρυμοί, τα Αισθητικά Δάση, οι Υγρότοποι Ραμσάρ.

Σήμερα το ελληνικό δίκτυο Natura 2000 περιλαμβάνει **419** περιοχές:

- **241** περιοχές είναι χαρακτηρισμένες ως Τόποι Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ/SCIs) (Απόφαση Επιτροπής 19/07/2006)
- **202** περιοχές είναι χαρακτηρισμένες ως Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ/SPAs)
- **24** περιοχές φέρουν και τους δύο χαρακτηρισμούς (ΖΕΠ-ΤΚΣ)

Η έκταση των ΤΚΣ ανέρχεται σε 2.807.512 ha που καλύπτουν 16,3% της Ελληνικής χέρσου και 5,7% των χωρικών υδάτων.

Η έκτασή των ΖΕΠ ανέρχεται σε 2.952.476 ha και καλύπτουν 21,1% της χέρσου και 1,4% των χωρικών υδάτων.

Συνολικά, η έκταση του Δικτύου NATURA 2000 στην Ελλάδα καλύπτει 27,2% της χέρσου και 6,1% των χωρικών υδάτων και αντιστοιχεί στο 4,5% της έκτασης του ευρωπαϊκού δικτύου, φέρνοντας την Ελλάδα στη δέκατη θέση ανάμεσα στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με βάση τον μέσο όρο κάλυψης εθνικού εδάφους χέρσου της Ευρώπης, η Ελλάδα τοποθετείται στην έκτη θέση μετά τη Σλοβενία, τη Βουλγαρία, τη Σλοβακία, την Κύπρο και την Ισπανία.

WWF Ελλάς, Προστατευόμενες περιοχές της Ελλάδος "Δίκτυο Natura 2000"

Υπόμνημα

 Τόποι Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ)
Sites of Community Importance (SCI)

 Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ)
Special Protection Areas (SPA)

 Περιοχές αλληλεπικαλύψεων

0 37,5 75 150 225 300 km

Από αξιολόγηση της χώρας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει προκύψει ότι το Δίκτυο NATURA 2000 της Ελλάδας χρειάζεται να συμπληρωθεί με νέες περιοχές ώστε να θεωρείται επαρκές σε ότι αφορά στην προστασία των τύπων οικοτόπων και των ειδών κοινοτικού ενδιαφέροντος.

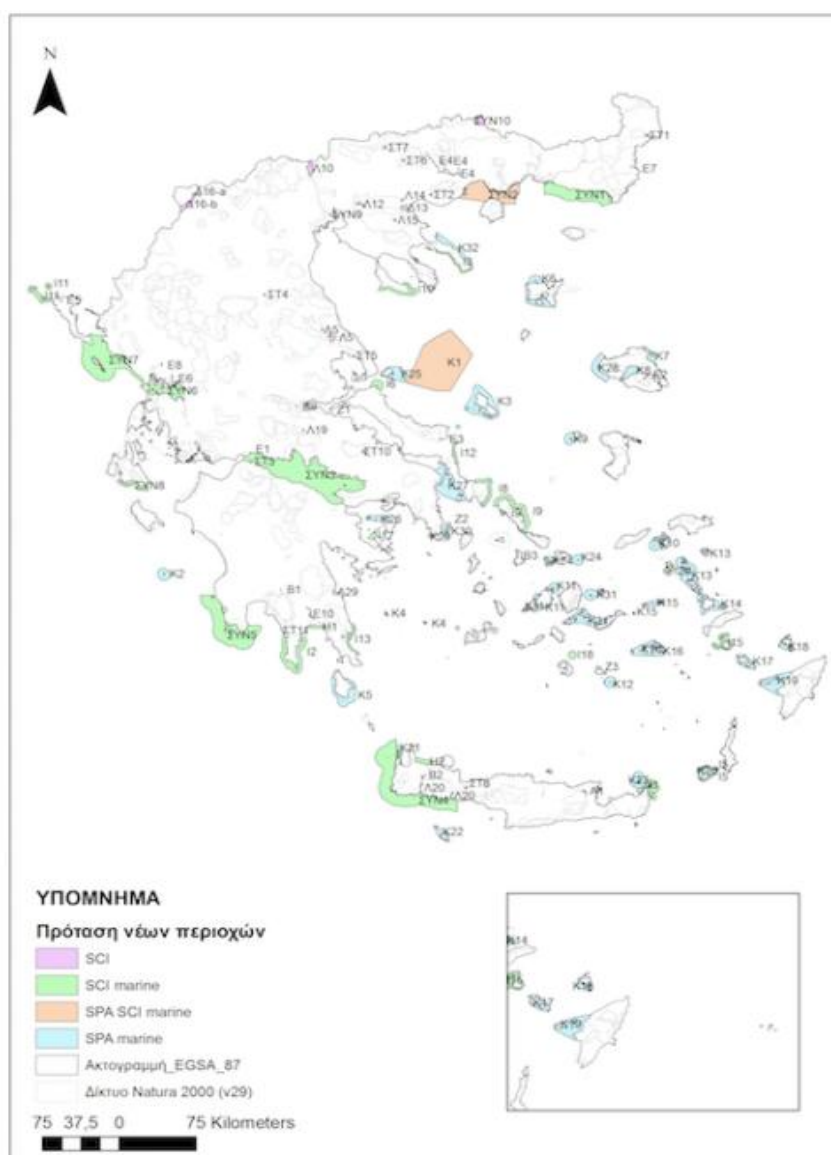
Για το θέμα αυτό έχει αποσταλεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετική επιστολή EU PILOT.

Τον Ιούνιο του 2016 το υπουργείο Περιβάλλοντος έδωσε σε διαβούλευση έναν κατάλογο με 100 περιοχές που προτείνεται να ενταχθούν στο δίκτυο Natura. Πρόκειται για νέες περιοχές και για επεκτάσεις υφισταμένων.

Στις προτάσεις του ΥΠΕΝ κυριαρχούν οι θαλάσσιες περιοχές.

Εκτιμάται ότι με τις συγκεκριμένες προτάσεις καλύπτεται επαρκώς το χερσαίο Δίκτυο Natura 2000 της χώρας.

Σε ότι αφορά στο θαλάσσιο θα πραγματοποιηθεί νέα αξιολόγηση σε επίπεδο βιογεωγραφικής ζώνης.

Στις 14 Φεβρουαρίου 2017 η Βουλή των Ελλήνων κύρωσε με συντριπτική πλειοψηφία τη Διεθνή Συμφωνία για την Προστασία και Αειφόρο Ανάπτυξη του διασυνοριακού Πάρκου Πρεσπών μεταξύ της Ελλάδας, της Αλβανίας, της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε).

Το διασυνοριακό Πάρκο Πρεσπών ιδρύθηκε το 2000 με κοινή διακήρυξη των Πρωθυπουργών της Ελλάδας, της Αλβανίας και της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας. Δέκα χρόνια μετά, στις 2 Φεβρουαρίου του 2010, υπογράφηκε Διεθνή Συμφωνία από τις 3 χώρες και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Για 7 χρόνια η Συμφωνία παρέμενε ανενεργή, καθώς η ελληνική πλευρά ήταν η μόνη που δεν είχε προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για την κύρωσή της. Η τετραμερής συμφωνία στοχεύει στην ολοκληρωμένη προστασία του οικοσυστήματος των Πρεσπών καθώς και τη βιώσιμη ανάπτυξη της διασυνοριακής περιοχής, ενώ προβλέπει τη δημιουργία διασυνοριακών θεσμικών οργάνων: της Επιτροπής Διαχείρισης του Πάρκου Πρεσπών, της Γραμματείας της και της ομάδας εργασίας διαχείρισης υδάτων. Η έδρα της Γραμματείας του Πάρκου Πρεσπών ορίστηκε στον Αγ. Γερμανό Πρεσπών τουλάχιστον για τα τέσσερα πρώτα χρόνια από την έναρξη ισχύος της συμφωνίας.

Η συμμετοχή της Ε.Ε. στη Συμφωνία των Πρεσπών ως τέταρτου συμβαλλομένου μέρους επιβεβαιώνει τη σπουδαιότητα της περιοχής από περιβαλλοντική, γεωπολιτική και συμβολική πλευρά.

ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Μετά την ψήφιση του ν. 1650/1986 «για την προστασία του περιβάλλοντος», ιδρύθηκε το 1999 (Ν.2742/1999) ο πρώτος Φορέας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΦΔΠΠ) και αφορούσε το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου. Ακολούθησαν αυτός του Σχινιά-Μαραθώνα το 2000 και μαζικά άλλοι 25 το 2002 (Ν.3044/2002). Ο κατάλογος έκλεισε το 2009 με το Φορέα Διαχείρισης Τζουμέρκων, Περιστερίου και Χαράδρας Αράχθου.

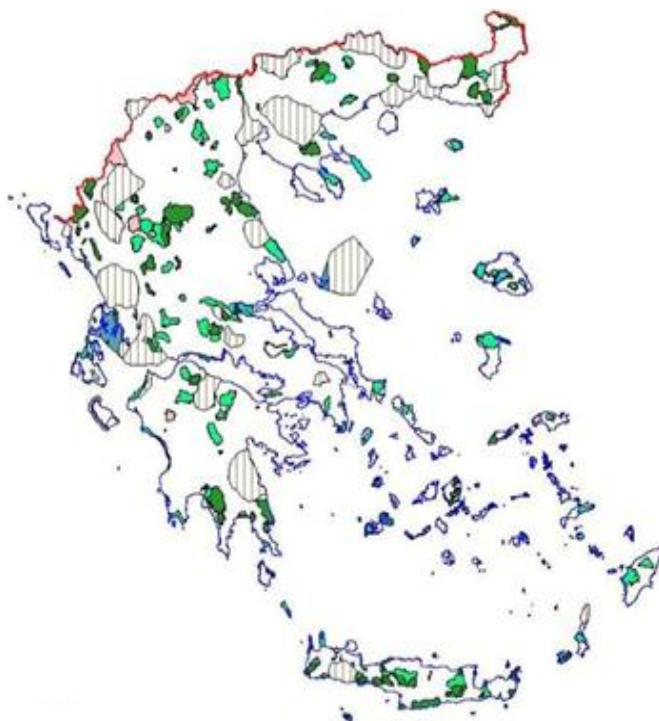
Αν και τυπικά έχουν ιδρυθεί 29 φορείς διαχείρισης, λειτούργησαν 28, καθώς ο ΦΔ της Λίμνης Καστοριάς δεν συγκροτήθηκε ποτέ

Στα Διοικητικά Συμβούλια των Φορέων Διαχείρισης συμμετέχουν μέλη της τοπικής κοινωνίας, των τοπικών συλλόγων, εκπρόσωποι του δήμου, της νομαρχίας, της περιφέρειας, των κεντρικών υπουργείων και των περιβαλλοντικών οργανώσεων, έτσι ώστε οι απόψεις όλων των ενδιαφερόμενων μερών της κάθε περιοχής να λαμβάνονται υπόψη στη λήψη των αποφάσεων.

Στόχος των ΦΔ είναι η διατήρηση, βιώσιμη διαχείριση και ανάδειξη των προστατευόμενων περιοχών της Ελλάδας.

Οι 28 φορείς διαχείρισης έχουν υπό την εποπτεία τους το 30% των προστατευόμενων περιοχών της χώρας και απασχολούν περί τα 380 άτομα, επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό.

Από την ίδρυσή τους, οι εργαζόμενοι μισθοδοτούνται σχεδόν αποκλειστικά από κοινοτικά κονδύλια, μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων (και σε ένα μικρό ποσοστό από το Πράσινο Ταμείο).

Οριοθετημένες περιοχές Δικτύου NATURA 2000

Συστάθηκαν συνολικά 28 φορείς διαχείρισης για τις εξής περιοχές:

Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου	Εθνικοί Δρυμοί Βίκου-Αώου και Πίνδου
Εθνικό Πάρκο Σχοινιά-Μαραθώνα	Εθνικός Δρυμός Πρεσπών
Εθνικό Πάρκο Δέλτα Έβρου	Εθνικός Δρυμός Αίνου
Εθνικό Πάρκο Δάσους Δαδιάς - Λευκίμης - Σουφλίου	Εθνικός Δρυμός Ολύμπου
Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου- Β. Σποράδων	Εθνικός Δρυμός Σαμαριάς
Λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου	Εθνικός Δρυμός Παρνασσού
Εθνικό Πάρκο Δέλτα Αξιού-Λουδία- Αλιάκμονα	Όρος Πάρνωνας και Υγρότοπος Μουστού
Εθνικό Πάρκο Κορώνειας - Βόλβης - Μακεδονικών Τεμπών	Περιοχή Οικοανάπτυξης Κάρλας- Μαυροβουνίου-Κεφαλόβρυσου-Βελεστίνου
Εθνικό Πάρκο Λίμνης Κερκίνης	Εθνικό Πάρκο Χελμού-Βουραϊκού
Εθνικό Πάρκο Δέλτα Νέστου- Βιστωνίδας-Ισμαρίδας	Εθνικό Πάρκο Τζουμέρκων, Περιστερίου και Χαράδρας Αράχθου
Υγρότοποι Κοτυχίου- Στροφυλιάς	Εθνικό Πάρκο Οροσειράς Ροδόπης
Λίμνη Παμβώτιδα Ιωαννίνων	Κάρπαθος-Σαρία
Υγρότοποι Αμβρακικού	Εθνικός Δρυμός Οίτης
Εθνικός Δρυμός Πάρνηθας	Ποταμοί Καλαμάς και Αχέροντας

Τον Ιανουάριο 2013, η Βουλή των Ελλήνων ενέκρινε την κατάργηση και συγχώνευση των 29 φορέων διαχείρισης σε 14.

(Ν. 4109/2013 ΦΕΚ 16 23-1-2013)

	Υφιστάμενοι Φορείς Διαχείρισης	Νέοι ΦΔ
Συγχώνευση φορέων διαχείρισης	Δέλτα Έβρου Δάσους Δαδιά	Δέλτα Έβρου και Δάσους Δαδιάς
	Δέλτα Νέστου, Ισμαρίδας, Βιστωνίδας Οροσειράς Ροδόπης	Οικοσυστημάτων Ροδόπης – Νέστου – Βιστωνίδας – Ισμαρίδας
	Λίμνης Κερκίνης Δέλτα Αξιού – Λουδία – Αλιάκμονα Λιμνών Κορώνειας – Βόλβλης	Υγροτόπων Κεντρικής Μακεδονίας
	Εθνικών Δρυμών Βίκου – Αώου και Πίνδου Τζουμέρκων, Περιστερίου και Χαράδρας Αράχθου	Πίνδου
	Υγροτόπων Αμβρακικού Λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου Στενών και Εκβολών Καλαμά και Αχέροντα	Υγροτόπων Δυτικής Ηπείρου και Μεσολογγίου
	Εθνικού Δρυμού Παρνασσού Εθνικού Δρυμού Οίτης	Εθνικών Δρυμών και Οικοσυστημάτων Στερεάς Ελλάδας
	Εθνικού Δρυμού Πάρνηθας Εθνικού Πάρκου Σχινιά Μαραθώνα	Εθνικού Δρυμού Πάρνηθας και Οικοσυστημάτων Αττικής
	Υγροτόπων Κοτυχίου – Στροφυλιάς Εθνικού Δρυμού Αίνου Χελμού – Βουραϊκού	Οικοσυστημάτων Δυτικής Πελοποννήσου και Κεφαλονιάς
	Εθνικού Δρυμού Σαμαριάς Καρπάθου – Σαρίας	Οικοσυστημάτων Νοτίου Αιγαίου και Κρήτης
	Κατάργηση φορέων διαχείρισης	Περιοχής Προστασίας της Φύσης Υγροτόπου Λίμνης Καστοριάς
Λίμνης Παμβώτιδας Ιωαννίνων		Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου & Δυτικής Μακεδονίας
Κάρλας – Μαυροβουνίου – Κεφαλόβρυσου		Δ/ση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Γενικής Δ/σης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών της Περιφέρειας Θεσσαλίας
Διατήρηση φορέων διαχείρισης	Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου	
	Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου – Β. Σποράδων	
	Δρυμού Πρεσπών	
	Δρυμού Ολύμπου	
	Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού	

ΒΡΑΒΕΙΑ NATURA 2000

Καθημερινά, χιλιάδες Ευρωπαίοι επενδύουν χρόνο, προσπάθεια και γνώσεις για την προστασία της φύσης.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναγνωρίζει τα επιτεύγματά τους απονέμοντας τα βραβεία NATURA 2000 για εξαιρετικές υπηρεσίες στη διαχείριση και τη διατήρηση του δικτύου προστατευόμενων περιοχών της ΕΕ επιδιώκοντας να ευαισθητοποιήσει το κοινό σχετικά με το δίκτυο NATURA 2000 υπογραμμίζοντας τις επιτυχίες του και επιδεικνύοντας τον ρόλο που διαδραματίζει στην προστασία της φύσης και την προώθηση της κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας.

Για το 2016, το τρίτο έτος απονομής των βραβείων, από τις 83 αιτήσεις είχαν επιλεγεί από μια ομάδα εμπειρογνομόνων κριτών 24 τελικές υποψηφιότητες που περιελάμβαναν projects από Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Γερμανία, Εσθονία, Ελλάδα, Ισπανία, Φινλανδία, Γαλλία, Ουγγαρία, Κροατία, Ιταλία, Λετονία, Ρουμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

Ανάμεσα στους φιναλίστ ήταν και 3 υποψηφιότητες από την Ελλάδα:

- Οι δράσεις του Προγράμματος LIFE του Δήμου Σκύρου για το όρος Κοχυλάς.
- Η Καστοριά και το πρόγραμμα LIFE ARCTOS με τίτλο «Βελτίωση των προϋποθέσεων συνύπαρξης ανθρώπου αρκούδας στο Ν. Καστοριάς, Ελλάδα Μεταφορά Βέλτιστων Πρακτικών».
- Το πρόγραμμα συνεργασίας μεταξύ Ελλάδας, Βουλγαρίας, Φινλανδίας και Ουγγαρίας υπό τον τίτλο «Έργο LIFE για τη Νανόχνηνα».

Τη Δευτέρα 23 Μαΐου 2016 ανακοινώθηκαν στις Βρυξέλες οι νικητές των βραβείων για το 2016.

Το Βραβείο NATURA 2000 απονεμήθηκε στην Ορνιθολογική Εταιρεία για την προστασία της Νανόχνηνας

Ο πληθυσμός της μικρής ασπρομετωπόχνηνας, γνωστότερη ως Νανόχνηνα, μειώνεται ανησυχητικά στη νοτιοανατολική Ευρώπη.

Η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία και οι εταίροι της σε Βουλγαρία, Ουγγαρία, Φινλανδία και Νορβηγία πραγματοποιούν επείγουσες δράσεις για τη διατήρηση και πολλαπλασιασμό του συγκεκριμένου είδους κατά μήκος της διαδρομής που ακολουθεί το μεταναστευτικό πτηνό.

Το βραβευμένο project, που χρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα LIFE της ΕΕ και το Νορβηγικό Ταμείο Περιβάλλοντος, στοχεύει στην θέσπιση συγκεκριμένων μέτρων, στην ευαισθητοποίηση και στην περιβαλλοντική εκπαίδευση για την προστασία της Νανόχνηνας.

ΣΗΜΑΣΙΑ-ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000

Η αξία του Δικτύου NATURA 2000 επεκτείνεται πέρα από την προστασία της βιοποικιλότητας.

Παρέχει στην κοινωνία πολύτιμες υπηρεσίες των οικοσυστημάτων, όπως γλυκό νερό, προστασία από πλημμύρες, χιονοστιβάδες και διάβρωση των ακτών, υπηρεσίες τουρισμού και αναψυχής.

Προσφέρει επίσης μια σειρά από περιβαλλοντικά οφέλη, εξυπηρετώντας παράλληλα και μια σειρά από κοινωνικές και οικονομικές λειτουργίες ζωτικής σημασίας.

Στην ΕΕ περίπου 4,4 εκατομμύρια θέσεις εργασίας εξαρτώνται άμεσα από τα υγιή οικοσυστήματα, με μια σημαντική αναλογία αυτών να βρίσκονται σε περιοχές του δικτύου Natura 2000.

Επιπλέον, τα χρηματοοικονομικά οφέλη που προέρχονται από το ίδιο το δίκτυο υπολογίζονται από 200 έως 300 δις ευρώ το χρόνο.

Το NATURA 2000 δεν είναι απλώς ένα δίκτυο φυσικών προστατευόμενων περιοχών.

Στόχος του δεν είναι ο αποκλεισμός οικονομικών δραστηριοτήτων, αλλά η διασφάλιση της συμβατότητας των δραστηριοτήτων με την προστασία πολύτιμων ειδών και οικοτόπων.

Η προσέγγιση αυτή έχει πολλά πλεονεκτήματα γιατί αποτελεί μεγάλη ευκαιρία προώθησης νέων προτύπων ανάπτυξης, που βασίζονται στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και στοχεύουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του ντόπιου πληθυσμού, σε συνδυασμό με τη διατήρηση ή αποκατάσταση των ειδικών οικολογικών αξιών των περιοχών αυτών.

Ενθαρρύνοντας τις βιώσιμες μορφές δασοκομίας, αλιείας, γεωργίας και τουρισμού, το δίκτυο διασφαλίζει ένα μακρόπνοο μέλλον για τους ανθρώπους που ζουν στις περιοχές αυτές και βασίζονται στις συγκεκριμένες δραστηριότητες.

Αρκετά είναι τα παραδείγματα, τόσο από την Ελλάδα όσο και από το εξωτερικό, σύμφωνα με τα οποία περιοχές του δικτύου έχουν αναπτυχθεί προς όφελος της τοπικής οικονομίας, επιτυγχάνοντας ταυτόχρονα τη διατήρηση των ιδιαίτερων οικολογικών αξιών τους.

Θα αναφερθούμε στο παράδειγμα της Λίμνης Κερκίνης.

Λίμνη Κερκίνη: Όταν η προστασία της φύσης γίνεται μοχλός ανάπτυξης!

Η τεχνητή λίμνη Κερκίνη, που δημιουργήθηκε το 1932 με την κατασκευή φράγματος στον ποταμό Στρυμόνα, στο ΒΔ τμήμα του Ν. Σερρών, για την ανάσχεση των πλημμυρικών παροχών του ποταμού, αλλά και την άρδευση της πεδιάδας των Σερρών, αποτελεί σήμερα έναν από τους 10 σημαντικότερους Υγρότοπους της χώρας μας, που είναι γνωστός και διεθνώς για τον μεγάλο βιολογικό του πλούτο.

Η λίμνη προσφέρει της ιδανικές συνθήκες παρατήρησης πουλιών. Σήμερα είναι ένα από τα καλύτερα μέρη της Ευρώπης για φυσική παρατήρηση 300 περίπου ειδών, σπάνιων και προστατευμένων που ζουν και αναπαράγονται εδώ. Δεν είναι τυχαίο που επιστήμονες και ερασιτέχνες από όλο τον κόσμο μας επισκέπτονται κάθε χρόνο για τις μελέτες τους.

Η παρόχθια βλάστηση με παραποτάμια δάση από άγριες ιτιές, τα νούφαρα που επιπλέουν σε έκταση χιλιάδων στρεμμάτων, η μεγάλη ποικιλία ψαριών, τα βουβάλια που κολυμπούν στα ήσυχα νερά της λίμνης, αλλά και ο υπέροχος ορίζοντας από τα ορεινά συγκροτήματα του όρους Μπέλλες και των Κρουσίων, χαρίζουν στο τόπο μια γοητεία μοναδική.

Γύρω από τον υγρότοπο της Κερκίνης, λόγω της θεσμοθέτησης της περιοχής υπήρξε ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων όπως :

- Κέντρο ενημέρωσης υγροτόπου στην Κερκίνη
- Γραφείο ενημέρωσης οικοτουρισμού στο Λιθότοπο
- Μουσείο στη Βυρώνεια
- Ξενώνες και Ξενοδοχεία στην περιοχή γύρω από τη λίμνη
- Γραφείο περιηγήσεων που διοργανώνει περιηγήσεις στη λίμνη και στον υγρότοπο με ποδήλατα ή βάρκες
- Τουριστικές επιχειρήσεις που διοργανώνουν περιηγήσεις με άλογα
- Φάρμες εκτροφής βουβαλιών και παραγωγής προϊόντων κρέατος και γάλακτος
- Επιχειρήσεις που εμπορεύονται προϊόντα κρέατος-γάλακτος βουβαλιού
- Συνεταιρισμός γυναικών στα Άνω Πορόια που παράγει παραδοσιακά προϊόντα
- Ταβέρνες-Εστιατόρια με αλιεύματα από τη λίμνη

Το αποτέλεσμα ήταν η τουριστική ανάπτυξη της περιοχής και η δημιουργία θέσεων εργασίας.

Οι προστατευόμενες περιοχές φιλοξενούν τα πλέον μοναδικά, ευαίσθητα και πολύτιμα στοιχεία του φυσικού μας πλούτου, δημιουργώντας ένα δίκτυο προστασίας για τη βιοποικιλότητα της χώρας μας και ίσως το τελευταίο καταφύγιό της.

Το χρέος μας προς τις επόμενες γενιές είναι να διαφυλάξουμε τη φυσική μας κληρονομιά!

Το Δίκτυο NATURA 2000 λειτουργεί αναγνωρίζοντας ότι **ο άνθρωπος και η φύση αποδίδουν καλύτερα όταν συνεργάζονται !**

Μάρτιος 2017

ομάδα μαθητών

Μπουλοκώστα Ευαγγελία	ΒΓ	Θεοδωρίδης Γεώργιος	ΓΜ1
Βλάχος Δημήτριος	ΒΝΕ	Λαγοδήμος Δημήτριος	ΓΜ1
Κουρκούτα Ελένη	ΒΝΕ	Νταγκούλης Αθανάσιος	ΓΜ1
Μαρκόπουλος Ζήσης	ΒΝΕ	Πασχαλίδου Άρτεμις	ΓΜ1
Γιαννάκης Δημήτριος	ΒΔ	Κουβρακίδης Νικόλαος	ΔΜ1
Δινοβίτση Δήμητρα	ΒΔ	Μακρυγιάννης Ευάγγελος	ΔΜ1
Καπακιάρη Αργυρώ	ΒΔ	Μάνου-Γιολδάση Μαρία	ΔΜ1
Κουλαξουζίδου Ευαγγελία	ΒΔ	Στιούκης Παναγιώτης	ΔΜ3
Πλιάτσιου Αικατερίνη	ΒΔ	Τριανταφυλλίδης Νικόλαος	ΔΜ3
Ιωσηφίδης Ιωάννης	ΒΜ1	Χρυσοφίδου Αναστασία	ΔΜ3
Κεχαΐδου Αικατερίνη	ΒΜ1	Μιχαηλίδου Μαρία	ΔΜΕΝ
Κοτσαλίδης Αναστάσιος	ΓΜ2	Δουδούλη Χιονία	ΔΠ
Σκρέκας Βάιος	ΓΜ3	Μιχαηλίδου Μαρία	ΔΠ
Γκαλγκουράνας Ηλίας	ΓΗΛ	Καρασαββίδης Ελευθέριος	ΔΖΠ
Καραγιάννης Θεόδωρος	ΔΗ	Γκλούμπου Ματίνα	ΔΕΦ

Ζαχαριάδου Ελένη

υπεύθυνοι καθηγητές

Ζέρβας Δημήτριος

Χριστοφορίδης Αναστάσιος

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<http://www.ypeka.gr>

<http://geodata.gov.gr>

<http://www.nbonline.gr>

<http://www.ekby.gr>

<http://www.wwf.gr>

<http://www.mom.gr>

<https://dasarxeio.com>

<http://ec.europa.eu>

<http://kerkinitoday.gr>

<http://kerkini.gr>

